

1128

ANGHEL STĂTESCU

Din Captivitate

Versuri

5045

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE
„SAMITCA” Soc. anonimă
CRAIOVA

ANGHEL STĂTESCU

Din Captivitate
Versuri

I 12.183

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE
„SAMITCA” Soc. anonimă
===== CRAIOVA =====

IN LOC DE PREFAȚĂ

DE ACELAȘ AUTOR

Apărute :

Ziarștii (comedie într'un act).

Din Captivitate (versuri).

In curând :

In casa de nebuni (piesă 'n trei acte).

Regăsiți (piesă într'un act în colaborare cu D. Nanu).

O Taină (dramă 'n versuri într'un act).

Spionul („ „ „ „ „ *).

Rănitul (Comedie „ „ „).

Din alte vremi (Dramă 'n versuri 'n 3 acte).

Mesalina (tragedie 'n 3 acte 'n versuri).

Moș Nicoară (Dramă într'un act *).

Din viața boerilor Olteni (nuvele *).

Traduceri :

Luminișul Zellor (comedie) R. Flers-Caillavet.

Monica (roman) P. Bourget.

Scadența (nuvelă) P. Bourget.

Cocota (nuvele) G. de Maupassant, *)

Frica de viață (roman) H. Bordeaux.

Miss Sara Sampson (Dramă) Lessing.

*) Publicate prin reviste.

LEGENDA UNDELOR

POETULUI D. NANU.

Intr'o țară 'ndepărtată,
Nu știu însă cam pe unde,
Dar pe vremea când nici râul
Și nici marea, n'avea unde,

Sta în tron regesc o fată
Cum în lume nu sânt două,
Cu doi ochi, ca două mure,
Inmoiate 'n stropi de rouă.

Chipul ei, fulg de zăpadă,
Pare-o umbră de tristețe
Căci ursit^{ea} a fost din leagăn
Soț să n'aibă 'n tinerețe.

Soț să n'aibă Mira Sunda ?..
De mahnire adumbrită,
În castelul din pădure,
Ea trăia de ram umbrită;

Iar la marginea pădurei
Marea, leneșe se 'ntinde...
O! decâte ori în barcă
Pe domniță visu-o prinde!

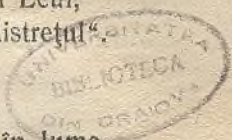
Soț să n'aibă Mira Sunda,
De ursită s'o deslege?
Peste inima-i și țară
Nimeni să nu-i fie rege?

Dar de geaba Feți Frumoșii
Mulți cât stelele de multe
Au venit din patru vânturi
Ghicitoarea să-i asculte.

Ghicitoare blestemată
Cât timp stai nedeslegată,
Pe domniță de ursită
Ai s'o ții mereu legată!.

Ș'au venit în crâng toți craii
Chiar și Volbură Istetul,
Grauri, tigrii, Vodă Leul,
Voevodul „Porc Mistrețul”.

Tot ce-a fost ales în lume,
În regate, voievoade,
În imperii, codru, mare,
Meșteri, de cântări și spade,

În sfârșit ce vorbă multă,
Fiare ca și Feți-Frumoșii,
Pasări, fluturi, toți de-avalma,
Ba spun unii, chiar cocoșii.

Au venit. Dar cum veniră
Tâlc să dea la ghicitoare
Neputând, schimbați în unde
S'au topit în val de mare...

De iubire doritoare
Mira Sunda-ascunsă 'n barcă,
Trist ca ea, plutind pe unde
Mira 'n vis plutește parcă.

Mâna leneșe și-o lasă,
Unda-atuncea se ridică,
Crezi că sboară după barcă
Dar se 'naltă și-apoi pică.

Zice : „Timp, oprește clipa,
„Căci petala feței mele
„N'o să fie sărutată.
„Dorule oprit de Iele,

„Pentru ce mai vii în pieptu-mi
„Când știi bine că în mare
„Strâns legați de unde, craii
„Scot suspine pe 'nserare?..

„Căci în murmur plâng norocul
„C'au vroît ca să se lege
„De viața mea, și astfel
„De ursiri să mă deslege...”

Cum vorbea cu sine însăși
S'a oprit de mal aproape
Cu fuiorul strâns la sânul-i
Își zărește chipu 'n ape.

'I se pare că privirea-i
Nu-i a ei ci-a unui rege,
Iar fuiorul, că-i un pașoș,
Oglindirea n'o 'nțelege.

N'o 'nțelege. E purtată
Sus pe-a dorului aripă.
Capul mic ușor ș'apleacă
Din sărut făcând risipă.

„Hai, topește ghicitoarea
Craiule din fund de ape
Numai dragostea e 'n stare
De ursiri ca să mă scape.

Ghicitoare blestemată
Cât timp stai nedeslegată
Mira Sunda de ursită
O să fie 'n veci legată...”

Insă chipuri reci de pusnici,
Vrăjitori și buni de sfaturi,
Stau pe lângă Barbă Lungă
Pusnic mag cu barba 'n caturi.

Din pădure pe domniță
O privește ca prin sită,
Căci el singur e în stare,
S'o deslege de ursită.

Născocita ghicitoarea
El, cu lelele 'npreună.
Chip de pusnici au de'i ziuă,
Și de lele când e lună.

Și văzând pe Mira Sunda
Cum suspină, râde 'n barbă:
„N'o să ai vreodată mire
De-or veni cât frunză, iarbă.

Toți s'au fermecat în unde
Numai să nu fii soție...”
Însă legănată, Mira
Ca un vânt șoptind, adie:

„Ce-ai cătat și nu găsită-i
Vin cu Sunda prin tot locul,
Să găsim ce nu se vede...
Mira, undă, ți-e norocul...”

Unda parcă i-ar răspunde:
„Unda... unda, ți-e norocul
Mira Sunda, Mira Sunda
Unda, unda, ți-e norocul...”

Vântul tace dintr'odată
Ș'a 'npietrit murmurul, marea.
Sgomot, urlet prin pădure...
Se topește sbuciumarea,

Când în marginea pădurei,
Unde marea 'n mal se frânge,
Vine magul Barbă Lungă
Cu privirea sânge, sânge.

De bondar, 'i e vocea groasă
Mira Sunde-i îi cuvântă :
„Ghicitoarea-i deslegat-o.
Tălmăcirea astfel cântă :

Ce-ai cătat și nu găsită-i,
Presărat e în tot locul.
Il găsești și nu-l poți vede.
Mira Sunda, e norocul.

Tu văzându-ți fața 'n apă
Ai crezut că vezi, doritul
Ai iubit un pumn de undă
Craiul unde-i, ți-e ursitul

Când părinții te lăsară
Singură pe lume, Sundă
Unda nu era pe mare
Marea nu avea vre-o undă.

Belzebut văzând, poruncă
Dete: 'n veci să fie fată
Cea mai mândră între fete,
Pân' ce marea-i undă, toată.

Însă una zice omul
Ș'alta soarta îți arată,
Mira Sunda, Sunda Mira
Nu cumva să uiți vre'odată,

Că: în lume ori și care
Un noroc al lui, își are,
L'au cătat toți Feți frumoșii,
Dar norocul, e 'ntâmplare."

Pusnicul cu barba lungă
Cu sprâncene-atât de grele
Tace, iar în loc de pusnici
Sbor în aer rândunele.

Intineric doar o clipă
Și se face iar lumină.
Mira se înbușorează
Când șoptește unde-i: „vină.”

Valul însă se ridică
Tot mai mult tot mai isteț
Și... în fața ei, răsare...
Voevodul... Porc Mistreț...”

.....
.....
Strânși legați unul de altul
Și vorbind de toate cele,
Ei pornesc și parc'ar spune
Ciripit de rândunele:

„Fiecare om în lume
Un noroc al lui își are;
L'au cătat toți Feti Frumoși
Dar norocul, e 'ntâmplare.”

Stralsund, 1917,

NAUFRAGIU

Se 'npiedecă vântul de valul sburdalnic
Și saltă prin ramuri și vue năprăznic
Și vâjăie vântul în hohotul groaznic
Și plânge și râde în murmurul jalnic.

Când valul se 'ncolăce, șarpele gâde
Cu gâtul în lame argintate de soare,
Grămadă s'asvârle în maluri și moare
De stâncă isbindu-se, ochiul ce râde.

Iar marea se sbate ca leul în cușcă.
Spre insulă 'ncearcă s'ajungă-o navă.
Dar vasul se sparge de stâncă. Un „na-vă”,
Răsună 'n văzduhul ce vântul îl mușcă.

Un „na
Gemutu
Ce 'ngl
S'aude

Ce-i p
Ce-i p
Prin f
Pe bu

Adagi
Se lin
Ce-i p
Se sb

Ca s
Ești
S'atin
Dure

Un „na-vă” demonic—o jertfă să tacă
Gemutul spasmodic al valului-șearpe,
Ce 'nghite sdrobitele scânduri... Ca 'n harpe
S'aude un cântec când marea devine opacă.

Ce-i pasă! Ea cântă mereu naufragiul.
Ce-i pasă, când iarba ascunde cu totul
Prin furia-i, trupul umflat, matelotul.
Pe buze cu zâmbet de groază... Adagiul,

Adagiu, ce vine când pofta-i topită:
Se linge pe buze, c'a supt o viață!
Ce-i pasă! Un suflet de mare, un suflet de gheață
Se sbuciumă, sfarmă și râde-adormită.

Ca sufletul mării, ca dânsa iubit-o
Ești toată. Când nava iubirei nebune, în gata
S'atingă limanul, de stânca uitării, în plata
Durerei, cu ură, și 'n răs, ai sdorbit-o.

Iar eu matelotul, secat de suflare,
Cu trupul în lume, dar gândul departe
Îmi năruî speranța în harpele sparte :
Tristețea, cântându-mi iubirea ce moare.

Helmstedt, 10/23 Sept.

Că
E
Că
Pe
Că
V'
Un
Iar
M
V'
S'
Și
S
T
S

CANTAȚI ÎN CRÂNG...

Cântați în crâng privighetori și mierle
E lumea voastră când cântați
Când soarele se joacă 'n sclipitoare perle
Pe iarba necălcată, voi, cântați,
Cântați în crâng privighetori și mierle.

V'aud în zori de zi concertul în pădure,
Un cântec cunoscut de mult!
Iar când visarea 'ncepe să mă fure
Mă cred că sunt acas' de mult.
V'aud în zori de zi, concertul în pădure

Ș'atunci mă prinde dor de cale lungă
Și zboară sufletul orfan,
Se 'ndeamnă singur ca s'ajungă
Tărâmul pustiit, orfan
Ș'atunci mă prinde dor de cale lungă.

Târziu, târziu-sdrobit de mine însumi,
In gândul destrămat de vis,
Ascult ce spune tainic, tainic, plânsu-mi:
„N'ai aripi, n'ai decât un vis“.
Târziu, târziu sdrobit de mine însumi.

Helmstedt, 10/23 Sept.

VAE VICTIS

Una salus victis, nulum
sperare salutem (Virgiliu)

Pe drumul desfundat de ploaie
Se scurge trist convoiul.
Din talpa ruptă ce se 'nmoaie,
Tâşneşte-afar noroiul.

Şi merg cu frunţile plecate
Germanii ca şi prinsul.
Citeşti pe feţele brăzdate
Tristeţe la tot insul.

Pe câmp stau trupuri îngheţate,
Convoiul însă trece,
Pe morţi ca şi pe vii, îi baté
Aceaşi ploaie rece.

Și noaptea trâmba și-o desprinde
Mai obosit e pasul.
Târziu și zarea îi cuprinde
Târziu de tot, popasul.

Nădejdea prinșilor în luptă,
E poate sfărâmarea?
Au suflet stins, sub haina ruptă;
Ce-i stropul și ce-i marea!

Se scoală ceata, anevoie,
Lăsând de-o clipă vatra.
Bidoane se ciocnesc în voie
Și uruește piatra...

Pe drumul desfundat de ploaie
Se scurge trist convoiul.
Din talpa ruptă ce se 'nmoaie
Tășnește-afar' noroiul.

Stralsund.

Secătu
Nădej
lar di
Ca m
De-ab
lar să
Trecu

1 *)

1 *)

SATIRĂ

MAESTRULUI, N. SOREANU.

I

Ca leul prins în cușcă, stau,
Secătuit, noroc de libertate!
Nădejdea și surâsul sânt certate,
Iar din deșertăciuni, neajunsul iau.
Ca mine Stralsund, marea-ți tristă-i parcă
De-abea, de 'nbie la vâslire-o barcă;
Iar să mă bucur în zadar răstorn
Trecutul, tot mai mult în suflet torn
Revolta suferinței.

1 *)

1 *) Șirofă scoasă de Zensurstelle.

Nu afli din dorința-ți, nu
 Nimic, decât durerea, plinul sbucium
 Sădit în cei ce-au vrut cântări de bucium
 Ș'au tresărit când i-au chemat, pricepi acu?
 Un strop de rouă marea-i, lângă marea
 Din sufletul din ei, iar sbuciumarea
 Pe lângă frământarea lor, i-un mers
 Domol, tăcut, pierdut în univers,
 ' Pricepi ce spun acum?

1 *) Strofă scoasă de Zensuratelle.

Când
 Te du
 Miraj
 Bleste
 Suspi
 O raz
 „Căci

Nu's
 Nu r
 Și n
 Noro
 In in
 Din
 Vor

Și n'ai să afli loc de vad
Când toți flămânzi, vor glăsui de-odată.
Te du grăbit, în urma ta nu cată,
Mirajul care te-a atras i-un iad,
Blestemul, dus de vânturi în tot locul
Suspînul, desnădejdea, nenorocul
O rază, da, dar nu e pentru ei.
„Căci moarte ai uitat că să-i mai iei”,
Vei spune singur tu, văzându-i.

Sânt visători cu chipul șters
Nu's oameni nu, ci numai umbre
Nu mai socot nici visurile sumbre
Și nici o! nici al ornicului mers.
Norocul tuturilor dacă le-apune
În insulă, tot ea o să-i răsbune.
Din înălțime de-au căzut, pe rând
Vor fii 'nnălțați ca Idealul 'n gând
Pân' la înfăptuire.

De bucurie vor sălta
Toți prinșii, toți eroii dela Sadu
Puternic va 'nflori la timp răsadu
Când crezi nu-i nimeni ce va pocălta ¹⁾
Va tresări, *Bongard* și *Rășinari*
Și *Turnișor* și *Cisnădia*, și stejarii
„*Sibiu* și *Șelimberg*“, *Orlat*
Toți Munții de Argint în lung și lat
Și *Gura Râului*, *Câinenii*.

Au cunoscut puterea lor...
Și plânge „*Fața lui Ilie*“. Ce uscată-i!
În falfăială gloria întunecătă-i,
Sărmane și pribege meteor!
Mormântul, *Cărbunarul* : locuri sfinte.
Ce dărză apărare! Ce morminte!
Prin sate urlu câinii, e prăpăd
Prin fum și foc mizerii se răpăd,
S'a spulberat nădejdea.

1) a pierde puterea.

În două,
Ulise-i p
El n'are
Când alt
Din răsă
De-acea
De-ajuns

Nu va u
E Oltul,
Slăvește-
Și cântă-
Bufnește,
Tot ce e
Dela cio

Dezastru. Cimitire. O!

În două, țara-i. S'au uitat eroii.

Ulise-i proțăpît pe scrumul Troii.

El n'are fii, el n'are' un Marengo?

Cînd alții mor să-l ispîtească valsul?

Din răsărit a învățat ce-i falsul

De-acea uîț' așa ușor, ce vrei!

De-ajuns că mai trăim, la ce să iei

Din pungă-ți pentru altul!

Vreți să-i uitați? puteți. Un alt'

Nu va uita eroii niciodată.

E Oltul, el năpăstuitul tată.

Slăvește-i tu din locul cel mai 'nalt

Și cîntă-i revărsându-ți trista undă,

Bufnește, seacă, rupe-afundă

Tot ce e liftă 'n țară, tot

Dela ciocoi pîn' la netot

Și spală-o de ocară.

Ocară? Cum? Ce? Nu moșneag
Cu plete 'n vânt și fruntea înțeleaptă.
Tu știi că n'au căzut în luptă dreaptă.
Iar pentru țară s'au jertfit cu drag.
De-a fost neghină, va primii la vreme plată
Nu scapă, după faptă și răsplată.
Puținii slabi de inger, n'or
Putea să înegrească fala lor
Căci vitejia iese 'n față.

La timp să crească ea va știi
Țipând va scoate de sub dușmani
Copii, părinți, mormintele de hatmani
Isbind setos în salturi mii,
Cum unda-ți năpustește câte-odată,
Bătrâne Olt cu fața 'nsângerată
Secat de veacuri, de noroc
Cu valul făr' astâmpăr, foc
Și-atât de 'ngândurată!

Din car
Va sfâr
Nepoții
Căci n'
I-o răs
Ce-i m
Nu vor

De-aice
Și vād
Mănat
Și par
Ștergă
La teo
L'aud

neag
lată
tață.
știi

Și n'o să sfarme, nu nici când
Din cartea țării fala, 'naurită slova.
Va sfântica talazul, ghioaca din Moldova,
Nepoții, strănepoții tot luptând,
Căci n'au murit de glonț de-asurda,
I-o răsbuna fantoma dela Turda;
Ce-i miruiți, nerăsbunați
Nu vor rămâne, frați și tați
I-or răsbuna, ca mâine.

II

Cu fruntea 'nrourată, eu
De-aicea mă gândesc la mine-acasă;
Și văd pe tata într'un jeț la masă
Mânat de gânduri tot mereu.
Și parcă-l văd citind în cartea veche
Ștergându-și ochelarii dați după ureche,
La teoreme tâlc cătând,
L'aud și-acum zâmbind, zicând:
„Ai înțeles, băiete?”

tă!

Dela copii tu ce-ai mai vrea
Bătrâne tată să primești vre-o carte
Cum te-ai porni la drum să-i vezi, departe
Peste oceane, țări, dac' ai putea!
„Moldova!... mort?... trăește?... luptă încă?...
Celalt e prins...” Să plângi de-ai fi și stâncă.
Tu doi feciori, și câte-și doi plecați,
Dar nu ești singur între tați
Și plângi și pentru alții.

Dar altul este gândul greu
Bătrân semeț, cu tâmplele cărunte,
Ce n'ai știut cum e plecată frunte,
La bătrânețe, sfinte Dumnezeu
S'o pleci? și cui? și poți? sânt sigur tată
Un vultur nu se pleacă niciodată
In lanțuri chiar de-ar fi, zvârlit,
Prin semeție pare 'ntinerit
Puternic ca 'n 'nainte.

Măic
„Pări
Și 'n
Spre
In m
O'nb
Visă

Țaș
Arză
Se
Ni's
Nici
Sub
Iar

rea

te

ca ?...

âncă.

ții.

eu

Cu fața roșie de plâns

Măicuța la icoană 'ngenunchiată-i :

„Părinte Sfânt spre vatra lor, îndreaptă-i“.

Și 'n suflet toată ruga a strâns.

Spre cer 'nălțând un imn pe albe clape

În mișcătoare-acorduri, murmur de-ape,

O'nbie 'n rugă surioara lor,

Visând că va putea trimite 'n sbor

La frați cântarea sfântă...

III

Visarea s'a topit, s'a dus.

Țâsnind, ca din vâltoare, în spre boltă

Arzând de vrajbă 'n valuri de revoltă,

Se 'nălță ura tot mai sus.

Ni's tot sub jug dușman, părinții, soartă?

Nici primăvara nu e veselă ci moartă

Sub pumnul celui care-a 'nvins ;

Iar întrebări ciudate, s'au desprins

Ca dintr'o ramă ruptă :

Cu suflet putred tot mai sânt
La cârma țării fariseii, iară
În umbră au rămas cei dela țară?
Dreptatea și morala-i vânt?
Tot ne slăvim lumina 'n întuneric?
Cu zumzet ne 'nțeles, homeric
Minciuna ca 'nainte sforăie
În lungi și proaspete-articole
Vândute prin gazete?

Și stejăritul fin galon
L'or căpăta calăii prin protecții.
Din fala altora făcând colecții? .
În „Pace“, cocoțați p'un aurit fronton
Iar în „Răsboi“ în locul lor toți subalternii,
Căci de paradă buni au fost eternii,
Pilaci ascunși sub vr'un plocat
Chelboși, 1) capii. 2) Cabaz 3) înhorbotat 4)
Cu soarele în frunte.

1) Chel, 2) nebun, 3) comic, 4) dantelat.

ai sânt

Desfrăul tot va sta 'n salon?

Iar legea-i după pofta unurora?

Necinstea o să 'ntunece-aurora?

Ne-om decora prin cute de jupon

Tot ca 'n 'nainte? Și-afurisita târlă

Tot va adăposti vr'un prostănac, șopârlă,

Disprețuind Minerva, ori pe Mart,

Justiția e-o guslă, ce s'a spart,

C'o coardă și-ai-a falsă?

zete?

galon

P'un Latră Lună vom vota?

Vr'un găgălici va cumpăra progresul

Cu bani în chef la Flora, prinț: eresul?

Vr'un imoral, morala va cânta,

Pe bone pruncii s'or lăsa, iar mama,

Ca mari crescuți, să-și dea pe faț-arama?

Cocote, cartofori, în vișiu cu talent

Săraci în duh, bogați în orce, indecent

Să fie numai faptul.

rnii,

nte.

Pe munca noastră tot ca eri
Lăsavom cățelușii să se sue,
Doar fiindcă sânt scoborători la vre-o statuie?
Cu vorbe goale, Cațavenci, străjeri
Entuziaste după a moșilor minune
Ce 'nnalță 'n slavă neamul, la tribune
Doar, doar de-o cade fala și pe ei.
Să nu-i vedem așa cum sânt, mișei
Cu infamia 'n frunte.

Și parcă-i văd cum la război
La primul foc au dat de ambulanță.
Evacuați și decorați plesnesc din cleanță
Că alții și nu ei fugitau înapoi
C'altfel ei singuri au respins la batalioane.
Auzi vitejii, fanfaronii de saloane.
Filogermani, francezi, englezi
Sau filo panglicuțe, trezi
Nici când nu 's pe la chefuri.

Ș'aceste mutre șterse, cum?

Și după pace să-i mai văd în țară?

Vals inculturei să se cânte la fanfară

Setoși svârlind inteligența 'n drum?

Satiro tâlhărima, prinți de contrabandă

Și gheboșite tipuri șefi de bandă,

Bastono vârtomani, împomădați,

Să ne conducă lepre, renegați

Doar fiindcă au monocluri?

Și cocoliți de gazetari

Ce și-au putut croii cu franci renume

Lătrând că-s iscusiți în astă lume

Că și-au vândut conștiința? din hoinari

Cu bani străini și-au ridicat palate,

Cu competențele împrumutate

Au defăimat ce-a fost mai sfânt la noi

În lungi coloane pline de noroi

Ce urgiseau pe rege.

In lăfzială să-i lăsăm
Să joace pe durerea țării, sârbă?
Să nu'i încoroneze oare scârbă?
In temnițe pe rând să-i aruncăm
Nu în palate, la gunoi, făr' nici o frică
Sau milă, nu, să-i înfășcăm de chică
Căci li se cade cruntul eșafod
C'altfel din morți s'o face un norod
Trecutul să-l prăvale.

Și nu v'ați săturat mă rog
De loc de secături în parlamente,
Sau greu vă e de cînstele-aparențe
Să vă lipsiți? Dreptatea-i-un plotog
Lipit prostiei? Cei ce-au fost credinței pradă
La balamuc cu ei, și-acolo cu paradă?
Căci ei au fost nătrebnici, c'au crezut
In îndreptare sub al cinstei scut
Dorind renașterea?

Nu voi, ci ei sânt lași,
Nu voi, ci ei sânt fără de cultură ?
Iar dacă port minciunei crudă ură
Desigur pentru voi sânt cârcotași ;
Cinstite fețe, de lingăi fără de suflet
E vremea să ciontim șiretul umbriet,
Eroilor ascunși să li se dea
Virtutea, spade,-a României stea,
C'au prețuit virtutea.

III

Iar vouă... taci, destul, destul
Te mângăie cu dorul de 'ndreptare
Iar suflet seacă-ți lunga-ți sbuciumare,
De nedreptate-i timp să îți sătuți.
Refă pe istovit, ți-e datoria,
Căci întunericul s'a dus. Tăria
Ce-o ai, oprească necredința. Acu
Lumina vine pentru neam ; iar tu
Te pregătește iară...

S'o cerne rând pe rând
Făina de aluat, lăsând în sită
Tărăța, ce-a căzut e bunul pentru pită.
S'o plămădi, s'o rumeni, nici gând
Nu ai când pâinea-i gata pentru masă,
O vezi și râzi, de munca ta nu-ți pasă;
Și tot așa ai să tresalți, da, da
Când vei vedea prin munca ta
Că țara-i, țară nouă.

Stralsund, 15 Iunie 1917.

Helmstedt, 5 Iunie 1918.

ALBITE CRUCI

(Celor 700 de eroi morți de foame în
lagărul de prizonieri din Slatina)

Albite cruci înfipte 'n brazda rece
A' voastre umbre siluete 'mi par
Ingenunchiate, 'n timp ce vântul trece
Nepăsător în hohot lung, barbar;

Ș'atunci, voi clătinați pământul proaspăt
Ce-acopere ușor, uscatul lut,
Și țipă-o cucuvea: „Al morții oaspăt
Rămâne 'n veci, în fața rugei mut“.

Iar umbrele cernite, parcă 's mame
Ce strâng la pieptul lor pământul sfânt.
Și plânge pe eroii stinși de foame
Și cucuveaua și pribeagul vânt.

Iar ramul lung al salciei plecate
Incet își mângăie mormântul trist.
Din jocul umbrelor sub crengile plecate
Cu ochii plânșii apare răstignitul Crist...

Inghite cerul razele de soare.
De Crist înfiptă parcă,—o rămurea
Ingălbenită, pare-o lumânare
Aprinsă în sclipirile din stea.

Slatina, 1916.

Și bu
Perla
E fiin
Ci s'a

Spre
Din r
Sfârș
Iar fo

AI FOST...

Și buza ta de mult n'a prins surâsul, dacă
Perlați de rouă caldă, ochii tăi sânt încă
E fiindcă răsul în lumina lor, n'a vrut să treacă
Ci s'a petrificat în globii reci de stîncă.

Spre haos zilele-ți încep, să te petreacă.
Din restul ce-a rămas, nesățios mănâncă
Stârșitul, aninat de-al clipei tale creacă,
Iar fostul copilaș începe să petreacă...

Ești fericit? Ți pui tu singur întrebarea,
Când pentru fericire-ai dus cumplită luptă,
Acum către sfârșit nu-i poți afla 'nchegarea?

Când tu vei colinda să știi necunoscutul
Va spune mintea ta de necredință suptă:
„Ai fost, sfârșitul, l'ai legat cu începutul.“

Stralsund, 8 Iulie 1917.

CRĂCIUNUL

Crăciunul nostru sfânt, acuma-i trist.
E jalnic, ca și-un cântec de 'ngropare,
E trist, ca orice rugă în spre Crist,
E palid, ca o flacăra ce moare.

Luminile ce ard în ram de brad
Văpăi voioase, n'au ca altă dată.
Iar picurile din lumânări, când cad
Sânt lacrimi calde pentru lumea toată.

E trist Crăciunul pentru cei învinși!
Invingătorii sânt scăldați de-aceiaș jale,
Indepărtați de casă sânt cuprinși
De-acelaș dor pierdut, ce-l duc în cale.

Iar prinșii, umbre stinse de puteri,
Gândesc mereu, că fala 'ngenuchiată-i.
Crăciunul nu mai e cum a fost eri.
Lumina ștearsă-i, foaia 'n brad uscată-i.

Dar veștedele frunze care cad
Ingrășe trunchiul pentru mai târziu.
Acelaș ritm puternic saltă 'n vad.
Biruitor se sbate în răsad:
Din ce e mort, triumfă ce e viu.

* Slatina, 1917.

SONET TRĂSNIT

D-lui ADRIAN MANIU.

Peste țara suferinței eu sânt vornic.
Pentru bucurie am ajuns un biet imberb.
Toate știu și de nimic nu mai sânt dornic,
Iar în codrul lumii, joc un rol de cerb.

Nu duc grije dacă limba stă la ornic,
Nu cat înțelesul nici de cum la vre un verb.
Dacă trece sau de e mereu statornic
Gândul, poate fi, la mine nu e șerb.

Imi plac razele de soare, dar și luna.
De-i rășboi sau de e pace mi-e tot una.
Sânt banal ori sânt trăsniț? Se poate. Și?

Nu 'ncercați ca să mi-o spuneți c'ați greși.
Cat tăcerea dar mă 'nfig și la scandal,
Căci dorind să fiu celebru, sânt original.

Stralsund, 18 Iunie 1917.

na.
Și ?

reși.

al.

IN DRUM...

Au rămas în urmă morile de vânt
Au rămas în urmă legănite 'n vânt
Au rămas tăcute în câmpia sumbră
Au rămas în umbră
Legănite 'n cânt
În câmpia sumbră morile de vânt.

A trecut în goană șirul de vagoane
Au trecut în goană negrele vagoane
Ca și gânduri triste duse cine știe
Duse prin câmpie
În bizare goane
Sărăcind pământul șirul de voagoane.

Sfintele iluzii, le-am lăsat în țară
Inmolate 'n lacrimi le-am lăsat în țară;
Dar va trece stolul corbilor pribegi
Vor rămâne 'ntregi
Sterpe de ocară
Lanurile mândre dela noi din țară.

S'or întoarce iarăși negrele vagoane
Aducând cu sine pe înstrăinați
Și vor trece toate 'n aripate goane
Rămânând în urmă pusta arsă, sumbră
Inecată 'n umbră..
Vântul o să 'ntoane
Cânt de revedere 'ntre surori și frați.

Lugoș, 28 Aug. 1917.

ară;

POLONEZA

Pe peronul gării zâmbetul o scaldă
Pe peronul gării în lumini se scaldă
Ca o căprioară sveltă și ușoară
Ca o primăvară
Cu privirea caldă
Pe peronul gării zâmbetul o scaldă.

Și i-am scris în rânduri scurte, înțelese
Pe-o hârtie albă 'n rânduri înțelese
Așteptând răspuns în vorbe dulci, mărunte.
O! clipite crunte,
Din neant culese,
Prinse 'n patru rânduri, scurte, înțelese!

Cât doream răspunsul, scris de mâna-i mică!
L'a sorbit un altul! Visul să se culce
Când dezamăgirea voalul și-l ridică.
Zâmbetu-i în treacăt aruncat fusese
Dorul se dusesse:
Sboară făr' de frică
Mângăind zâmbirea-ți, poloneză dulce!

Posen, 1917.

UN CANTEC TRIST

Un cântec trist și cunoscut
Imi lunecă pe buze;
Dar sub al melodiei scut
Zac lacrimi ursuze.

Un cântec trist și demodat
Suspină în surdină;
Durerile și-au înondat
Vibrarea 'n coarda fină.

Un cântec trist uitat de mult
Destramă o iubire,
Și destrămarea i-o ascult
Căzând în fire, fire

Un cântec trist și parc' al meu
Cu-aceiași înșelare,
Topește 'n umbra de ateu
Iubirea muritoare.

Stralsund, 11 Sept. 1917.

DE CE NU POT...

Când frunzele de toamnă le scutură înalții,
Când codru-i plin de zumzet și flori în primăvară
De ce nu pot iubire să te cunosc ca alții?
De ce mi-arunci disprețul, ca la un pierde vară?

Cărarea e tăcută, și 'n mers mă 'ngână vântul
Și pân' acum privirea nu s'a oprit spre nime;
Dar tinerețea noastră nu ține cât pământul!...
Sglobiu îmi joacă gândul, în răsățate rime.

De ce nu pot iubire, să te cunosc, răspunde?
Cu alții stai de vorbă și îi răsfeți agale...
Dar adierea-mi spune în murmur ca de unde:
„La ce voești poete, să-ți eși dintr'ale tale?”

1918, Sept.

INȘELATA

Bună ziua — Bună ziua — tot pe-aici ?
— Imi fac drum prin sat — „De geabă ?
Bat-o graba
Că de când hoinar pe-aici
Nu-ți dă'n gând să'ntrebi : Ileană, ce mai zici ?“

— Iacă frate, iacă frate, asta-i na,
Eu să cat cuvânt de taină ?
— Cată taină
Să mi-o dai pe față, na
Gata e sămânța vorbeii. — Voi cerca.

— Asta-i șagă, — asta-i șagă? — crezi că nu?

— Dacă vrei să fie șagă

Fie dragă.

După mine, parcă, nu.

— Cine'n sat e mai șăgalnic, cum ești tu?

— Bună vreme — Bună vreme, te grăbești?

— Pă-i.... m'așteaptă.... — Smărăndița,

Știu porțița

Unde vă'ntâlniți, grăbești?

Nu vrei să m'ascuți! Ei loane cine'mi ești!

— Ba că asta — Ba că asta, taci că minți

Ți-a plăcut să-mi furi sărutul

Azi și Prutul

L'ai sări.... să taci că minți,

Numai ca să scapi de mine, scos din minți.

Că-i gătită, că-i gătită, dară eu?

Nu spunea-i că 's mai frumoasă

Mai aleasă

Chiar ca fata popii, eu?

Când să facem nunta, pace, totu-i greu.

Înșelată! Înșelată? Ias'o las
Să nu-ți pese de-o sărmană
Nă-i fi stană.
Nu te 'ntrebi, dar cum o las?
Cum să-i dau așa de iute, bun rămas!

Foarte bine, foarte bine. D'apoi cum?
De mă lași și voi fi mama
Ține seamă
N'o să ai senin nici cum
Nici în casă, nici cu alta, nici în drum.

Helmstedt, 14 Iunie 1918.

Un
Imm
lar
Mân

Prin
Rei
Din
Cu

UN BUCHET DE ALBĂSTRELE

Un buchet de albăstrele, într'un vas cu flori
Inmuiate 'n apă rece, stă pe masa mea;
Iar o rază de lumină, străbătând prin nori
Mângăie petale fine, resfirate 'n stea.

Prin văzduh sburau mojaric stoluri de cocori...
Reîntors la lucru, 'n faţă-mi, floarea, ca o' nea,
Din buchet albise toată: „Trist e ca să mori!“
Cum! Când eşti şi mai frumoasă? —
„Mor..... răspunde ea“?

Și petală cu petală cu petală, lunecară 'ncet
Risipindu-se în treacăt peste al meu cahiet;
Iar în lina adiere ce-o făceau, căzând,

Auzii șoptirea: „Zile, trec pe rând, pe rând
Cad ca și petala florii, stinse în curând;
Când păreau că's mai frumoase, din buchet, schelet.

Helmstedt, 1918.

LA NOI...

(La noi sânt codri verzi de brad).

O. GOGA.

La noi ogrăzile-s pustii
Iar jaru-i stins în vatră.
Lîntoliul cade pe câmpii:
O lespede de piatră.
La noi al păsărilor cânt
E imn de îngropare,
La noi pădurea-i un mormânt
Iar luna giulgiu pare.

În glie sapa cântă trist,
În brazda răsturnată,
De suferință pare Crist
Copilul fără tată.
În cuibul urei se răstorn
Dureri ce fierb ca apa,
Vitejii nu se mai întorn
Li adumbrește groapa.

În sat coboște-o cucuvea
La han e moartă hora,
Când noaptea cade câte-o stea
Din somn tresare sora.
În van, oblon cu mâna fac
În prag, biete, mame,
Ei nu mai țin și lacrimi zac
În negrele năframe;

Ci lung și trist bocește greu
Și cumpăna fântânii,
Iar vitele la eleșteu
Prelung își strig stăpânii ;
Căci unu-i mort, iar altul dus
Departe'n țări străine,
Norocul pare c'a apus
Și ne-a lăsat ruine.

Dar blestematul nenoroc
Ni l'a trimis doar cerul,
Divinul făurar în foc
Își oțelește ferul.
Și cum din brazdă, frământat
Răsare lan de pâine,
De daruri scumpe încărcat
Va fi doritul mâine.

Dăhlholm, 3 Iulie 1917.

DE CE?... ---

De mi-ai uitat sărutul, ce-l furase părul
Pe care-l resfiram, ca fetele beteala,
Și de-ai uitat poteca, de-ai uitat și mărul
'l-a timpului, copilo, nu-i a ta greșeala.

Surâsul tău de-a cuposcut în drum momeala
Cu prisosință va 'nvăța 'n curând desbărul,
Spunând că m'ai uitat, ținutam socoteala
Că numai omul poate știi, ce-i adevărul.

Din cau
Să răd
Să stau

Revolta
Iubirea
Ce'n fa

Helmste

Din cauza ta, să blestem vecinic plânsu-mi
Să râd? ar fi să râd întâi de mine însu-mi
Să stau, când lung mă cheamă, clopotele'n turlă?

Revolta gândului în creier însă urlă
Iubirea ta a fost o dără de scântee
Ce'n fața unui suflet, n'a vroît să stee!

Helmstedt.

DUȘI DE BARCĂ

Răsfățați de mândra noapte
Duși de barcă duși pe lac
Se 'nbia cu-a noastre șoapte
Cântecul de pitpalac.

Sărutându-te într'una —
Un sărut mai dat, mai smult —
Ne 'ntrebam de știe luna
Ce noi știm atât de mult.

Barca se isbea de trestii,
Tresăream numai atunci,
Ca un om în calea vestii
Ca și mierlele în lunci.

Te speriai, și ca să-ți treacă
Un sărut furam pe plac.
Când priveam cum dup'o creacă
Luneca o frunză 'n lac,

Noi, ne strecuram în noapte
Duși de barcă duși pe lac,
Inbiindu-ne în șoapte
Cântecul de piipalac.

Stralsund, 29 Iunie 1917.

LA CLACĂ

I.

„Fetelor dați zor, dați zor
Nu se vede nici un spor
Fusul sbârnăie a lene
Somnul vi s'a prins de gene;
Prea vii lene!

Iar vârtelnița-a tăcut.
Și câtare de făcut!
Iar suveica bat-o focul
Nu mai vrea să-și mute locul.
Bate-o focul.

Dați-l focului de dor
Fetelor dați zor, dați zor
Să mai sporovească fusul
Și suveica să-și ia dusul.

Tace fusul

Uliuliu și ha ha ha
Uite așa și iar așa.
Hi, rășboi hai țese pânza
Pentru Leanca lui Cărmânza.
Țese pânza."

II.

— „Să mai cântăm o leacă
Un cântec de iubire.
Mai cânți, mai coși la clacă
Nu prea te 'ntreci în fire."
Ca la clacă.

— „Cântați copile cântul
Ce-adoarme 'n crâng isvorul
Cântați copile cântul
Ce 'nvolburează dorul.“

Dulce-i cântul

— „Să prea mărim într'una
Iubirea ce ne vrajă
Pe cer veghează luna
Și stelele stau strajă.“

Mândră-i luna.

— „Cântați copile cântul
Sporind fuiorul gureș;
Iubirea, e ca vântul
Ce dă prin frunze iureș.“

Bate-o vântul

— „Năstrușnic este dorul,
De și ne ie pe placă,
Se va 'ncălci fuiorul
Când vor veni la clacă

Flăcăii buni de șagă.”

— „Când vor veni la clacă
Flăcăii buni de șagă
Răsboiul o să tacă
Când vor veni la clacă,

Flăcăii buni de șagă.”

Helmsedt, 1918.

ILEANĂ NU UITA

Ileană ochii tăi se 'ntorn d'un rând de vreme
Ileană nu mai ești glumeață ca 'nnainte
Și glasul tău vioi nu vrea ca să mă cheme
Azi ochii tăi sânt plânși, și glasul tău, mă minte.

Iar de știai că ești hrănită de-alte sboruri
La ce unui flăcău i-ai colcăit surâsul?
Ai presărat dureri, și acum alte doruri
Îți trec prin gândul tău, lăsând în urmă răsul.

Te-a scârboșat te cred, broboada mohorâtă
Și polca—sdreanță 'ți e, și vrei de aur strae
Tipsie din argint, năstrapa ți-e urâtă
Și ți-e urât te cred de patul tău din pae.

Să-ți dau eu n'am să pot, decât năframă albă
Și Feți frumoși, ai tăi, un lan de grâu, mătăasă,
Dar nestemate n'am, cel mult la gât o salbă
La horă ai să-ți pui, să fi în sat crăiasă.

Pofidă n'o să ai, iubirea mea ție înger,
Pe când dacă mă lași, m'o asmăcii deochiu
De dorul tău curând, sărmanul o să sânger
M'oi cinchira sdrobot, cu lacrimi în ochiu.

Ileană, ochii tăi se 'ntorn d'un rând de vreme
Ți i-a furat un alt, mai iscusit la taină
Iar glasul tău în van l'aștept ca să mă cheme
Buiacă ¹⁾ sânt o văd, și țoale am, nu haină.

Când vei îmbătrânii, căci iarna iute vine,
Degeaba vei cerca, s'aduni frunzele moarte,
Ileană nu uita, în sat aici la tine
Un suflet te-a iubit, și când erai departe.

Helmstedt, 1917.

1. Fiară.

CA TOATE

I

O mână albă și scăldată în inele.
În micile-i urechi se clatin solitari.
Cu ochii înnegriți de noaptea din prunele,
Pe piept aproape gol, un lanț cu perle mari;

Un negru firmament, în scânteieri de stele.
Cu degetele iuți și sângerate, tari
La masa de stejar, într'un divan de piele
Înparte cărți de joc, cu ochii stinși, bizari,

Cocheta mamă; și cu zâmbet și mai trist
Cu gesturi și mai iuți, din poșă de mătăasă,
Un ultim gologan la cărți îl dă pe masă...

Ea doarme. Fiul ei, cu chip de Ante Crist
În miez de noapte 'ncet,— cu genele rotunde,—
Se 'ntreabă: atâția bani, prin ce? și cum? de unde?

II

Prieteni. La un loc au împărțit clipite
De studiu, chef, vorbiri, și-atâta 'nvălmășag
Din lumea 'n care au pătruns pe nesimțite,
Ca doi formați, trecând al lumii aspru prag.

De mult trăind în el, adâncuri risipite,
În fumul de țigării împrăștiat, șireag,
Din timp s'au presărat pe fundul din orbite,
Iar luxul i-apărea, o lamă de baltag.

Prieteni! Inșă când într'un amurg plăpând
Când reîntors din drum, l'a revăzut alături
De mama lui, de ea... mototolite pături,

Siala vorba lor și 'n urmă rând
Pe rând privirile ce se 'neurcau în unde
Se 'ntreabă: „Ea ? Ca toate... Colibrii !?..” răspunde.

PRINȚUL „CAROL“ CÂNTA

(BASARABIEI)

Te-au smuls călăii, astăzi iar
Te-ai reîntors la vatră,
Dar satul tău ți l'ai găsit
O piatră peste piatră.

De te-am primit cu ochii plânși
Tu, nu căta la jale:
La câți Puternicul de Sus
Nu le-o trimete 'n cale!

De-am fost zbiciți de-atâtea ori
De hrăpărețe hoarde,
După furtună a venit
Și sunete de coarde.

Căci știi proverbul strămoșesc
Rostit din gură 'n gură:
Tot ce e piatră, piatră e,
Ce-i rău, ca răul cură.

Ni's ochii plânșii e drept, dar tu
I-ai seninat de-odată,
Și'n coapsă dacă sânt isbit
Îți șterge ochii fată.

Ș'ascultă mugurii ce spun,
Căci mugurii nu mint:
Când rod vor da, noi vom avea
Și munții de argint.

Căci la o laltă tu și eu,
Cu-același dor pe buză,
Vom prăvăli în fulger drept
Năpasta rea, ursuză.

Te-ași fi primit cu flori și cânt
Dar știi și tu cei chinul.
O! de-ași putea, ași chioti
Că mi-ai călcat căminul!

Dar bucuria la un loc
Cu jalea-îți fac cunună :
Sosită fi copila mea,
La noi, cu voie bună.

Helmstedt, 23 Mai 1918.

ROMAN

LUI SANDU TELEAJEN

I

În tren. Pe-o canapea de purpură, de pluș,
Cu ochii ațintiți pe-o carte „Paul Bourget”
Nepăsător culcat în perne — un culcuș —
Sta el îngemănând „Idille Tragique” de ce ?

În fața lui, e Ea, cu ochii negrii, de
Sclipiri infigurați, ca după rece duș,
În rochie neagră, neclintită e,
Ca un tablou încercuit în tuș.

Când ochii ș'au îmbrăcișat privirea:
Săgeată întetită'n jocul lor demonic,
Pe buze a fluturat surâsul scurt, ironic.

În creerul mâncat de vis, născu ivirea
A două-aprecierii: El, un infam;
Iar Ea, călău într'un sublim dictam.

II

Aceiași. S'a schimbat tabloul. La un loc
Își zămislesc iubirea în sărut barbar,
Trosnește carnea'n ascuțiș de dinți, un ștoc
De spa-m svârlit în cupe de nectar.

Invălmășag de plâns, sărut, blestem și foc,
Amenințări, izbiri, un hohot din tartar.
Nici arma nici otrava, ura nu le-o coc
Ca să sdrobească trupul, sbuciumul amar.

Incheg alcătuirea dragostei chemate,
In creier ros de ură, 'ntr'un nebun, nebună,
Invăluți în fulgere ca și 'n furtună ;

Iar simțurile-acuma 's devenite mate
Căci fiecare'n ei se recunosc de gâde,
Când tot de-odată 'n plâns, inteligența râde.

III

S'au despărțit. Vâltoarea lumii, i-au cuprins
In brațele-i uscate, lungi, ca de schelet,
Iar fâlfăiala, ce la întâmplare i-a aprins,
Ca sub cenușe jarul, arde în poet.

Ea, din perete o icoană a desprins
Spre schit, cu ochi 'plecați pornită'ncet ;
Iar el, cu pas grăbit de neodihnă prins,
Zărește 'n zări ospiciul, schitu-i de ascet.

Fatalul cerc clădit de neuitatul Vico
Și 'n el, și 'n ea pe îndelete sboară.
S'au despărțit, dar se iubesc ca 'ntăia oară.

Pe-ascus, cu drag, o cheamă noapte. „mico“
Și ea la fel; dar prima întâlnire,
Le-apare 'n gând „Infam, călău, iubire“ !

Stralsund, 11 August 1917.

ANUL NOU

Hidos, muiat în sânge, privirea-i o săgeată,
Cu păr sbârlit și mintea de crime îmbibată,
Cu barba 'ncălciată, adus de spate, rece,
Gonit de umbra-i neagră, un an în flacări trece:
E împăratul Groază, svârlit din tronul lumei
Ce fuga-și domolește, pe-o creastă—joțul humei—
Intoarce fața 'n urma-i, privind lăsată cale:
Pe scoarța scorojită, din creastă până 'n vale,
Pe neaua înroșită, involburată 'n pace,
Zărește suflul lumei, crispată jos cum zace,
In dreapta-i, fum de pușcă, în stânga, foc în sate.
Și 'n jurul lui un haos de bocet și păcate,
Orfani, bătrâni și mume, învăluți în doliu
Și pe deasupra rece, cum flutură lînțoliu,

Și râde împăratul, gândind că lumea nouă
Condusă n'o să fie, de-eternul „Pace Vouă”
Și râde, Groază râde, cu el, văzduhul negru
Gândind că nou venitul, va fi ca el integru
In val de răutate și 'n hohot, râde, râde...

Un colț de cer se sparge, iar împăratul gâde
Stă mut în fața razei ce tremură agale :
E Pacea, e Lumina... și Groază se prăvale.

Un prunc cu fața albă, ovală ca un ou
Spre rază 'naltă brațul zâmbind: E Anul Nou.

Slatina, 1917.

DIN STRALSUND

În podoabe răsfirate
Pomii plâng, bătând agale
Când din frunzele scăldate
În sclipirile de soare,
Când din albele petale
Ce se scutură din floare
Peste valul fin de iarbă,
Unde gâzele se 'ntreabă
În acorduri ca 'n vioară :
...„Toamnă de-i
Sau plăpânda primăvară
Prin alei ?“

Marea murmură și plânge
Mângăind cu spumă malul,
Zarea leneșe răsfrânge
Curcubeele în unde

Colorând într'una valul.
Soarele, de-abea s'ascunde...
Cine știe ce suspine
În acordurile line
Ale mării visătoare
Nu s'afund,
Când bat malul plin de floare
Din Stralsund !

Cine știe dacă marea —
Ca și clopotul capelei
Ca și vântul ca și zarea
În năframa ei de doliu,
Ca și licărirea stelei, —
Nu'și îmbracă în lintoliu
Pentru noi, brăzdați de patimi
Cântecul, scăldat în lacrimi !
Cine știe, rece ornic
Ce s'ascund
Într'un gând de goană dornic
Din Stralsund !...

18 Mai 1917.

IN ZIUA PLECĂRII

N'am să plâng la despărțire, n'am să plâng, mă duc
Vesel ca la nuntă, vesel, și rămâi cu bine ;
Iar cum este obiceiul dragă, singur cuc
Îți urez stimate lagăr, să-mi ajungi, cămine.

Sânt îngrat ? Ei știi că-mi place ? Vrei să mă usuc ?
Am răbdat destul de foame, găsduit la tine
Și în loc să spargi ulciorul, calea când apuc,
O să-ți sparg un car de oale, că te las în fine.

Ce-ai fi dat să zac sub umbra unei strâmbe cruci,
Și să-mi cânti vr'un aleluia răgușit pe nas,
Chit că mi-ai fi dat la urmă'n cinste parastas.

Dar s'a cam schimbat cu jocul, în curând bursuci
Din strigoi, ne-om face iarăși, greu e pân'te duci,
Și-o să-ți cânt un aleluia... Alivoar, te las.

Helmstedt, 4 Iunie 1918.

REQUIESCAT

(după OSCAR WILDE)

Și umblă 'ncet, ea e sub nea
Te-aude, taci, ce vrei?
Și margheritele de-abea
Răsar sub fulgi grei.

Iar auritu-i păr, pătat
Ca de rugină, -acum
Cu mândra care-a fost odat'
S'a prefăcut în scrum.

C'a fost femeie, timp n'avu,
D'abea dac'a știut,
Ca și un crin frumoasă fu,
Ce gingaș, a crescut!

Și piatra și capacul greu
Apasă trupul ei;
Iar inima mi-o chinui eu,
Și 'n schimb ea doarme. Ce-i?

N'aude lira, nici sonet
Tăcere, nici un cânt...
Viața-mi s'a 'ngropat; încet
Svârliți pe ea pământ.

Helmstedt.

STRIGOIUL

CHARLES BAUDELAIRE

Tu, ce 'n inima-mi, ca un pumnal
Ai pătruns, tu ce-ai venit în răs barbar
Și gătită în rochii ca de bal
Tare cât o turmă din tartar,

Tu, din sufletu-mi umil
Fă și patul tău și loc de danț;
Tu, de care m'am legat, ca un copil,
Ca și-un pușcăriaș de lanț,

Ca de sticlă un bețiv, ca și
Jucătorii, după joc nebuni,
Ca verminele de mortăciuni
Tu, ingrato, blestemată, fi!

Spadei m'am rugat, cu zor
Să-mi câştigă libertatea mea,
Laşităţii mele, ajutor
Otravei i-am cerut, să-i dea.

Spada şi otrava-atunci mi-au spus
Cu dispreţ: „Să te 'n'nălţăm? Tu,
Nu eşti demn să sbori mai sus
Din robia-ţi blestemată, nu,

Inbecil!... De te'om scăpa, prin noi
Sărutările ţi, din lumea lor
Te-or smuci din răputeri, şi vor
Invia cadavru-ţi de strigoi.

TOATĂ

CHARLES BAUDELAIRE

În camera-mi înaltă, az
Spre ziuă dracul a venit;
Iar în greșeală vrând să caz
Mi-a zis: „Îmi spune, ce-ai găsit

Din armoniosu-i farmec, tot
Ce-e mai dulce? Vr'un smarald
Safir, sau părul ei socot,
Ori ochii ce'n lumini se scald?

O! suflate, ce'ncorp te-am,
Răspunde tu lui Abhoră, :
„Vreau tot. Căci toată-i un dictam
Și nu găsesc ce-ași prefera.“

Când toată-'mi place-atuncea eu
Alung ispita, n'o ascult;
Orbește c'Aurora, greu,
Dar ca și Noaptea-alintă mult.

Iar armonia ei, buchet ales,
Frumosu-i trup conduce iar,
Căci analiza a cules
In note, multe acorduri, clar...

Metamorfoză mistică
Să faci din simțuri, unul cer,
Cum răsufierea ei e-o muzică,
Iar vocea-i un parfum din cer.

S O A R E L E

CHARLES BAUDELAIRE

În lungul vechi foburg, la case atârî discret
Obloane, adăpostul luxului secret,
Când razele, săgeți dublate bat fățiș,
Orașul, câmpul, grâul, și-orice -- acoperiș,
Eu singur încercam ciudată scrimă, când
Prin colțuri rima la 'ntâmplare-adulmecând,
Trecând peste cuvinte ca p'un trotuar
Ciocnind la versuri zămislite'n vis bizar.

El, tată hrănitor, dușman clorozelor
Trezește versuri, în parfumul rozelor
Pe câmpuri. Griji evaporează rând pe rând,
Cu miere umple creierul și stupul. Când

Înveșelește pe sărmani ce cărje port
li face buni, voioși, ca fetele din port !
Ordoană creștere și rumenit recoltelor,
Ș'ar înflori într'una sufletul nemuritor.
Ca un poet, inobilează soarta rea ;
Când intră prin oraș, de rege față ia
Și intră prin spitale și palate 'ncet,
Neurmărit în drumul lui de vr'un valet.

SONET

CHARLES DES GUÉROIS

Amorul l'am găsit o forță atât de mare
C'ar fi putut opri în loc și moartea chiar.
Amor, amor puternic, ești mai slab îmi pare
Sau prețu-ofrandei mele, n'ai găsit-o ? dar,

De-asupra ții, amor, prin sfânta ta ertare,
Pumnalul adormit ce ar lovii amar,
Vezi suflete'n acord, voințe'n stare
Să stea unite : fier, puterea ta e har !

Eu slabul, eu amor, la tine vin.
Nu poți nimic ? Pe pavăza cu aur plin
Nu mai găsesc statornicia, în supremu-ți scut ?

Crezui, m'am înșelat — eterne visuri sparte —
C'ar fi o călăuză-ertarea, am crezut,
Ca forță prețuia, în schimb fugea-i departe.

SONET

CHARLES DES GUÉROIS

Să nu te-aud, să nu te mai privesc de-aproape ?
O ! glas atât de blând, spre infinituri duci
Atâtea mângăieri, un murmur stins de ape,
Ca să le-alinți-apoi sub umbra unei cruci !

Și inger de granit, cu nemișcate pleoape,
Ce ne voiește moartea, înțeles aduci :
Sub cruce, fără de glas, pe lespede de groape
M'aștern tăcut și sufăr — lacrimă te duci ! —

Tăcut ? Dece ? Eu vreau să strig și stelelor
Mormântului să smulg puterea umbrelor
Și 'n pace să învâluie ultimul rămas.

Căci în albastrul spațiu vreau să mă scufund
Iar vremea 'nșelătoare 'n haos s'o afund,
Și'n liniște, să scap înșelătorul ceas.

S O N E T

CHARLES DES GUÉROIS

In mine, poezia-i moartă,
Afar' de lacrima din ea,
Și de păreri de rău, de artă,
De chinul dus, ici și colea.

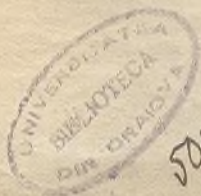
A suferinței crudă soartă—
Ca un pumnal ce pieptu'l vrea,—
O știe vr'unul care-o poartă?
Poete taci... La munca ta!

Când disperarea-i ca isvorul
Pe inimă o scaldă dorul
Dar ochiul nu mai vede'n colo

Incolo de 'ntristatul gând :
Se-oprește sufletul plângând
Când chipul Ei, apare-acolo.

CUPRINSUL:

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
In loc de prefață	3	De ce?	62
Legenda undelor	5	Duși de barcă	64
Naufragiu	16	La clacă	66
Cântați în crâng	19	Ileană nu uita	70
Vae Victis	21	Ca toate	72
Satiră	23	Printul Carol cântă . .	75
Albite Cruci	39	Roman	78
Ai fost	41	Anul nou	82
Crăciunul	43	Din Stralsund	84
Sonet trăsnit	45	In ziua plecării . . .	86
In drum	47	Requiescat	88
Poloneza	49	Strigoii	90
Un cântec trist	51	Toată	92
De ce nu pot	53	Soarele	94
Inșelată	54	Sonet	96
Un buchet de albăstrele	57	Sonet	98
La noi	59	Sonet	100

5045

791

5100